

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Borgartún 29, 105 Reykjavík

Sími: 545 8800. Bréfasími: 545 8051

Netfang: nel@nel.is

Tilv.: 22110002

Ákvörðun nr. 18/2023

Þann 28. mars 2023 kom nefnd um eftirlit með lögreglu saman til fundar og tók eftirfarandi ákvörðun nr. 18/2023.

Málsatvik

Nefnd um eftirlit með lögreglu barst erindi frá [REDACTED], dags. 17. ágúst 2022. Í erindinu eru gerðar athugasemdir við framkomu og starfsaðferðir starfsmanna embættisins þann 10. ágúst 2022 á Keflavíkurflugvelli. Kvartandi heldur því fram að líkamsleit hafi verið framkvæmd á honum að ástæðulausu og öll framkoma lögreglumanna í umrætt sinn hafi verið dónaleg og ofbeldisfull.

Nefndin óskaði eftir upplýsingum frá Lögreglustjóranum á Suðurnesjum þann 3. janúar 2023.

Forsendur nefndarinnar

1.

Nefnd um eftirlit með lögreglu starfar á grundvelli VII. kafla lögreglulaga nr. 90/1996, sbr. breytingar á þeim með lögum nr. 62/2016. Helstu verkefni nefndarinnar, sbr. 1. mgr. 35. gr. a í nefndum lögum, eru að taka við kærum á hendur starfsmanni lögreglu fyrir ætlað refsivert brot við framkvæmd starfa hans annars vegar og taka við kvörtunum vegna starfsaðferða lögreglu eða framkomu starfsmanns lögreglu sem fer með lögregluvald hins vegar. Undir hið síðarnefnda falla kvartanir vegna háttsemi eða starfsaðferða sem ekki verða taldar refsiverðar en gætu meðal annars leitt til þess að lögreglumaður yrði áminntur í starfi eða æskilegar breytingar gerðar á starfsháttum og verklagi. Nefndin skal, sbr. 2. mgr. 35. gr. a, greina hvað felst í erindum sem henni berast og koma þeim til meðferðar hjá viðkomandi embætti.

Með vísan til framangreinds fellur það almennt ekki undir valdsvið nefndar um eftirlit með lögreglu að endurskoða eða fjalla um almennt mat lögreglu á beitingu úrræða á grundvelli lögreglulaga eða almennt um framkvæmd rannsóknar sakamála, beitingu rannsóknarúrræða eða um ákvarðanir handhafa ákærvalds um það hvort rétt sé að gefa út ákæru í máli. Hlutverk nefndarinnar er hins vegar að taka afstöðu til þess hvort um sé að ræða ámælisverðar starfsaðferðir eða framkomu lögreglumanna við framkvæmd slíkra verkefna. Í því felst nánar tiltekið (og til dæmis) að taka afstöðu til þess hvort kvartað sé yfir því að háttsemi þeirra starfsmanna lögreglu sem að máli komu hafi ekki verið í samræmi við eðlilega starfshætti eða lög eða hvort starfsaðferðir hafi að öðru leyti farið út fyrir það sem eðlilegt var í því tilviki.

2.

Lögreglustjórinn á Suðurnesjum svaraði beiðni nefndarinnar með bréfi dags. 10. janúar 2023. Meðfylgjandi voru öll gögn málsins, myndbandsupptökur úr búkmyndavélum lögreglumanna á vettvangi og á lögreglustöð.

Málgögnin eru ítarleg og varpa skýru ljósi á málsatvik og ástæður þess sem leiddu til afskipta af kvartanda í umrætt sinn. Eftir yfirferð nefndarinnar á meðfylgjandi gögnum og þá helst upptökum úr búkmyndavélum, fær nefndin ekki annað séð en að starfsmenn lögreglu hafi gengið fram af fagmennsku og að allar aðgerðir á vettvangi hafi verið í samræmi við gildandi lög og verklagsreglur.

3.

Undir valdsvið nefndarinnar fellur hvernig tilteknir þættir lögreglustarfsins eru framkvæmdir eða ef lögregla lætur hjá líða að sinna lögmætu hlutverki sínu, sbr. 2. gr. laga nr. 90/1996, þ.e. að gæta almannaoðryggis og halda uppi lögum og reglu, að leitast við að tryggja réttaröryggi borgaranna og stemma stigu við afbrotum og koma í veg fyrir athafnir sem raska öryggi borgaranna og ríkisins, vinna að uppljóstrun brota, stöðva ólögmæta háttsemi og fylgja málum eftir í samræmi við það sem mælt er fyrir um í lögum um meðferð sakamála.

4.

Nefnd um eftirlit með lögreglu ber að greina hvort erindi sem henni berast vegna háttsemi lögreglu feli í sér kvörtun yfir starfsháttum eða kæru vegna ætlaðrar refsiverðrar háttsemi starfsmanna lögreglunnar. Af erindi [REDACTED] er ljóst að kvörtunin lýtur að framkomu og starfsaðferðum starfsmanna Lögreglustjórans á Suðurnesjum.

Nefnd um eftirlit með lögreglu fór ítarlega yfir erindi [REDACTED] og þau gögn sem henni bárust frá Lögreglustjóranum á Suðurnesjum. Með hliðsjón af því hvernig málsatvikum var lýst í kvörtun [REDACTED] og þeim gögnum sem nefndin hefur undir höndum, sér í lagi upptökum af afskiptunum, telur nefnd um eftirlit með lögreglu að ekki séu uppi vísbendingar um mögulega ámælisverða eða refsiverða háttsemi starfsmanna lögreglu, sbr. 2. mgr. 35. gr. a. laga nr. 90/1996. Þá bera upptökurnar með sér að viðkomandi lögreglumenn komu vel fram í samskiptum við kvartanda og að ekkert tilefni er til að gera athugasemdir við framkomu þeirra eða framkvæmd lögreglustarfa í umrætt sinn. Nefndin telur því ekki tilefni til að aðhafast vegna erindis [REDACTED].

NEFND UM EFTIRLIT MEÐ LÖGREGLU

Niðurstaða

Nefnd um eftirlit með lögreglu telur ekki tilefni til að aðhafast frekar vegna erindisins.

Reykjavík, 28. mars 2023

Margrét Einarsdóttir
varaformaður

Kristín Edwald

Þorbjörg I. Jónsdóttir